

Middelburg, 26 februari 2020

**Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde van Statenlid Trees Janssens  
Betreffende: Niet-subsidiabele kosten in Verordening POP3 in relatie tot voedseltransitie**

**Toelichting:**

In het kader van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) worden Europese subsidies beschikbaar gesteld voor de landbouwsector in Nederland. Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) maakt sinds 2000 deel uit van het GLB. De huidige Nederlandse uitwerking hiervan is het plattelandsontwikkelingsprogramma POP3, een Europees subsidieprogramma voor o.a. het ontwikkelen, verduurzamen en innoveren van de agrarische sector in Nederland. De subsidies worden via provinciale subsidieregelingen verstrekt, in Zeeland is dit de "Verordening subsidies Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Zeeland".

Hoewel de POP3-subsidies o.a. duurzaamheid en innovatie zouden moeten stimuleren, zijn er aspecten die niet stroken met provinciale en nationale ambities op het gebied van o.a. duurzaamheid, eiwittransitie en kringlooplandbouw. Zo is gebleken dat de huidige uitvoeringsregeling POP3 duurzame projecten gericht op plantaardige alternatieven voor melk en zuivelproducten uitsluit van subsidie zoals te lezen in artikel 1.13.1.h:

**Artikel 1.13 niet-subsidiabele kosten**

- 1.h. kosten voor de vervaardiging van producten die melk en zuivelproducten imiteren of vervangen;

In Zeeland wordt 10% van de Nederlandse soja verbouwd, welke van hoogwaardige kwaliteit is en (in tegenstelling tot de voor veevoer bestemde geïmporteerde soja) uitermate geschikt is voor verwerking tot hoogwaardige melk- en zuivelvervangers voor menselijke consumptie.

Innovatieve ondernemers die zich willen richten op het vervaardigen van die hoogwaardige melk- en zuivelvervangers kunnen echter géén aanspraak maken op POP3 subsidie volgens artikel 1.13.1.h.

**De problemen die spelen rond Europese landbouwsubsidies hebben invloed op onze burgers en de duurzaamheidsambities van onze provincie. Daarom hebben wij de volgende vragen.**

1. Welke prioriteiten, accenten en selectiecriteria hanteert Zeeland bij openstelling van POP3 subsidies?
2. Hoe zijn deze criteria tot stand gekomen, en met name het in 1.13.1.h genoemde criterium?
3. Vanuit welke motieven is de uitsluiting zoals geformuleerd in artikel 1.13.1.h opgenomen? Welke argumenten zijn daarbij precies gebruikt en door wie?
4. Op grond van welke concrete Europese of nationale regelgeving (graag een link en verwijzing naar specifieke artikelen) zijn "kosten voor de vervaardiging van producten die melk en zuivelproducten imiteren of vervangen" van POP3-subsidie uitgesloten?
5. Zijn Provinciale Staten van Zeeland bij de totstandkoming van deze verordening en het besluit tot uitsluiting van zuivelvervangers betrokken geweest en zo ja, op welke wijze?

6. Gezien het feit dat de provincie verordeningen en openstellingsbesluiten vaststelt op grond waarvan POP3-subsidie kan worden verstrekt en daarin ruimte heeft om te sturen op accenten en selectiecriteria: welke mogelijkheden zijn er voor de provincie om het artikel 1.13.1.h te schrappen of te negeren?
7. Is ooit eerder door provincie Zeeland of een andere overheid geopperd om artikel 1.13.1.h ter discussie te stellen dan wel te schrappen?
8. Erkent u dat artikel 1.13.1.h jonge, innovatieve landbouwers die aan de slag willen gaan met duurzame alternatieven voor dierlijk melk en zuivelproducten onnodig uitsluit van POP3-subsidie en daarmee een rem vormt op o.a. verduurzaming, innovatiekracht en ondernemerschap? Zo nee, hoe rechtvaardigt u dan deze uitsluiting van boeren die bijdragen aan provinciale duurzaamheidsambities?
9. Erkent u dat artikel 1.13.1.h niet meer past bij een tijd waarin duidelijk is geworden dat we meer plantaardige en minder dierlijke eiwitten moeten produceren en consumeren en waarin de vraag naar plantaardige alternatieven voor melk en zuivelproducten groeit?
10. Gezien de voordelen van plantaardig melk en zuivel op het gebied van dierenwelzijn en duurzaamheid: erkent u dat het wenselijk is om ontwikkelingen van plantaardig melk- en zuivelvervangers te stimuleren en anders in ieder geval niet te belemmeren?
11. Erkent u dat de uitsluiting die artikel 1.13.1.h behelst niet goed rijmt met het provinciaal, landelijk en Europees beleid om een transitie in gang te zetten naar een gezonder, meer duurzaam en plantaardig voedselsysteem (eiwittransitie)?
12. Bent u bereid om (via het IPO en/of het Rijk) in overleg te treden en te onderzoeken hoe achterhaalde en oneerlijke voorwaarden zoals in artikel 1.13.1.h kunnen worden geschrapt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn?
13. Bent u bereid aanvragers die ondertussen alleen op basis van POP3 artikel 1.13.1.h te maken krijgen met een afwijzing, alsnog financieel tegemoet te komen, wanneer hun aanvraag aan alle verdere criteria voldoet?

Het GLB wordt herzien. In Nederland wordt nu o.a. met provincies gewerkt aan een Nationaal Strategisch Plan (NSP), waarin wordt uitgewerkt hoe de nieuwe GLB-verordeningen van EU zullen worden ingevuld in Nederland. Het NSP omvat alle bestaande GLB-regelingen, waaronder ook subsidies voor plattelandontwikkeling (nu dus nog apart belegd onder het Plattelandontwikkelingsprogramma POP3).

14. Wat gaan GS doen om er voor te zorgen dat oneerlijke uitsluiting zoals nu door artikel 1.13.1.h gebeurt, niet terugkomt in de NSP?
15. Wat gaat GS doen om de innovatiekracht te versterken waar het gaat om de voedseltransitie van dierlijke naar zo veel mogelijk plantaardige voedselbronnen?

Bij voorbaat dank voor de beantwoording van deze vragen.

Hoogachtend,

Trees Janssens  
Statenlid Partij voor de Dieren